Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U003057

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 02-07-2026

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого №254 від 20.07.2026 р.

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Соловйов Євген Олександрович
2. Yevhen O. Soloviov

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0009-0007-3472-0582

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право

Галузь / галузі знань: право

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Право

Дата захисту: 02-07-2026

Спеціальність за освітою: Право

Місце роботи здобувача: Організація відсутня

Код за ЄДРПОУ: 0000000000

Місцезнаходження: 00000, Київ, 00000, Україна

Форма власності: Змішана

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 13917

Повне найменування юридичної особи: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Код за ЄДРПОУ: 02071139

Місцезнаходження: вул. Григорія Сковороди, Харків, Харківський р-н., 61024, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Код за ЄДРПОУ: 02071139

Місцезнаходження: вул. Григорія Сковороди, Харків, Харківський р-н., 61024, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.27.01

Тема дисертації:

1. Порядок формування, зміни та виконання умов договору про надання програмного забезпечення як хмарної послуги за цивільним законодавством України

2. The procedure for formation, amendment, and performance of the terms for the provisions of a software as a cloud service agreement under the civil legislation of Ukraine

Реферат/анотація:

1. Дисертація є першою у вітчизняній цивілістиці науковою працею, у якій комплексно, системно та послідовно досліджено порядок формування, зміни та належного виконання умов договору про надання програмного забезпечення як хмарної послуги, окреслено його правову природу, визначено його змістове наповнення як договірної конструкції з надання послуг, розглянуто систему його елементів. Здійснено системний аналіз статичних та динамічних характеристик досліджуваних договірних правовідносин, особливостей здійснення суб'єктивних цивільних прав та виконання обов'язків сторін договору, а також підстав та порядку застосування цивільно-правової відповідальності за невиконання чи неналежне виконання обов’язків в сфері договірного надання програмного забезпечення як хмарної послуги. Робота

присвячена комплексному дослідженню одного з найбільш актуальних та практично затребуваних напрямів впорядкування приватноправової сфери - договірних правовідносин, що виникають у зв'язку з наданням програмного забезпечення як хмарної послуги (Software as a Service, SaaS) за цивільним законодавством України. Сформульовано авторське визначення договору про надання програмного забезпечення як хмарної послуги як домовленості сторін, відповідно до якої надавач хмарної послуги зобов'язується протягом обумовленого сторонами строку забезпечити користувачу безперешкодний безперервний цілодобовий доступ до цифрового функціоналу прикладної комп'ютерної програми, що розміщена у хмарному середовищі, а користувач зобов'язується належно користуватись наданою йому хмарною послугою та своєчасно оплачувати її за умови, якщо договір є оплатним. В дослідженні обґрунтована відповідь на питання щодо особливостей правової природи досліджуваного договору. Договір про надання програмного забезпечення як хмарної послуги не може бути беззастережно кваліфікований ані як ліцензійний договір, ані як класичний договір про надання цифрових послуг у традиційному розумінні, хоча має окремі характерні для них ознаки. На підставі концепції розмежування категорій «використання» та «споживання» об'єкта права інтелектуальної власності робиться наступний висновок. В межах цієї договірної моделі користувач споживає корисний ефект від роботи програмного забезпечення, а не здійснює дій, що становлять власне одноосібне та автономне «використання» комп'ютерної програми. Однією і тією ж комп'ютерною програмою, без перебільшення, через хмарні сервіси можуть користуватись мільйони споживачів. Отже, досліджуваний договір кваліфікується як договір про надання цифрових послуг, що є самостійним різновидом договору про надання послуг і водночас корелює з нормативним підходом, закріпленим на рівні права Європейського Союзу в Директиві (ЄС) 2019/770. Важливим теоретичним здобутком роботи є дослідження хмарного продукту як цифрового блага особливого роду. Обґрунтовано, що у сфері хмарних продуктів розмежування між цифровим контентом і цифровою послугою, попри його формальне закріплення у праві ЄС, не є абсолютним критерієм правової кваліфікації. В досліджуваному випадку вирішальним є спосіб договірного постачання цифрового блага, тривалість участі провайдера у його наданні та характер доступу користувача до нього. Ця позиція є методологічно виваженою й дає правозастосовній практиці дієвий інструмент кваліфікації конкретного договірного зв'язку без залежності від формальних законодавчих категорій, інституціоналізація яких не завжди встигає за темпами цифровізації та технологічного розвитку держави та суспільства взагалі. В роботі проведено поглиблений аналіз порядку формування умов досліджуваного договору в залежності від суб'єктного складу правовідносин. Розмежовано два окремі локальні механізми договірного регулювання досліджуваних договірних правовідносин. Перший нормативно детермінований для публічних користувачів та об'єктів критичної інформаційної інфраструктури, де перелік істотних умов імперативно встановлений законом і підлягає обов'язковому включенню до досліджуваного договору. Другий механізм охоплює диспозитивне правове регулювання досліджуваних договірних правовідносин за участю приватних осіб, де умови договору про надання програмного забезпечення як хмарної послуги формуються переважно через механізм стандартних умов договору приєднання. Обґрунтовується, що предмет договору про надання програмного забезпечення як хмарної послуги є його універсальною базовою істотною умовою. Зазначена теза обґрунтовується тим, що саме через нього забезпечується індивідуалізація цифрового блага, що надається у формі хмарної послуги, визначається обсяг функціонального доступу користувача до прикладної комп'ютерної програми та юридично значущі параметри хмарного середовища. Запропоноване авторське бачення предмета договору — як програмного забезпечення у межах хмарного сервісу як основного бажаного для користувача договірного надання у межах загального змістовно-поведінкового змісту зобов'язання.

2. The dissertation is the first scientific work in domestic civil studies that comprehensively, systematically and consistently investigates the procedure for forming, changing and properly fulfilling the terms of a contract for the provision of software as a cloud service, outlines its legal nature, determines its content as a contractual structure for the provision of services, and considers the system of its elements. A systematic analysis of the static and dynamic characteristics of the studied contractual legal relations, the features of the exercise of subjective civil rights and the fulfillment of the obligations of the parties to the contract, as well as the grounds and procedure for

applying civil liability for failure to fulfill or improper fulfillment of obligations in the field of contractual provision of software as a cloud service, was carried out. The work is devoted to a comprehensive study of one of the most relevant and practically demanded areas of regulation of the sphere of modern private relations - the legal regulation of contractual relations arising in connection with the provision of software as a cloud service (Software as a Service, SaaS) under the civil legislation of Ukraine. The author's definition of the contract for the provision of software as a cloud service is formulated as an agreement between the parties, according to which the cloud service provider undertakes to provide the user with uninterrupted, round-the-clock access to the digital functionality of the applied computer program located in the cloud environment for the period agreed upon by the parties, and the user undertakes to properly use the cloud service provided to him and pay for it in a timely manner, provided that the contract is paid. The study provides a substantiated answer to the question of the features of the legal nature of the contract under study. The contract for the provision of software as a cloud service cannot be unconditionally qualified as either a license contract or a classic contract for the provision of digital services in the traditional sense, although it has certain characteristics characteristic of them. Based on the concept of distinguishing the categories of "use" and "consumption" of an intellectual property right object, the following conclusion is made. Within this contractual model, the user consumes the beneficial effect of the software, and does not perform actions that constitute the actual individual and autonomous "use" of the computer program. The same computer program, without exaggeration, can be used by millions of consumers through cloud services. Therefore, the contract under study qualifies as a contract for the provision of digital services, which is an independent type of contract for the provision of services and at the same time correlates with the regulatory approach enshrined at the level of European Union law in Directive (EU) 2019/770. An important theoretical achievement of the work is the study of a cloud product as a digital good of a special kind. It is substantiated that in the field of cloud products, the distinction between digital content and a digital service, despite its formal enshrining in EU law, is not an absolute criterion of legal qualification. In the case under study, the decisive factor is the method of contractual supply of the digital good, the duration of the provider's participation in its provision, and the nature of the user's access to it. This position is methodologically sound and provides law enforcement practice with an effective tool for qualifying a specific contractual relationship without dependence on formal legislative categories, the institutionalization of which does not always keep up with the pace of digitalization and technological development of the state and society in general. Within the framework of the study, an in-depth analysis of the procedure for forming the terms of the contract under study, depending on the subject composition of the legal relationship, was conducted. Two separate local mechanisms of contractual regulation of the contractual relationship under study were distinguished. The first is normatively determined for public users and objects of critical information infrastructure, where the list of essential terms is imperatively established by law and is subject to mandatory inclusion in the contract under study. The second mechanism covers the dispositive legal regulation of the contractual relationship under study with the participation of private individuals, where the terms of the contract for the provision of software as a cloud service are formed mainly through the mechanism of standard terms of the accession contract. It is substantiated that the subject of the contract for the provision of software as a cloud service is its universal basic essential term.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- 1. Соловйов Є. О. Порядок укладення договору про надання хмарних послуг за чинним законодавством України. Право.ua. // Б. 2025. № 2. С. 286–292.
- 2. Соловйов Є. О. Цивільно-правова природа договору про надання програмного забезпечення як хмарної послуги (SaaS) за цивільним законодавством України. Право.ua. // Б. 2025. № 4. С. 428–436.
- 3. Соловйов Є. О. Предмет як істотна умова договору про надання програмного забезпечення як хмарної послуги за цивільним законодавством України. Наше право. // Б. 2026. № 1. С. 407–413.
- 4. Соловйов Є. О. Зміна концептуальних засад сутності договорів у сфері цивільного обороту в контексті впровадження процесів діджиталізації: на прикладі використання ChatGPT (штучного інтелекту). Вдосконалення правового регулювання: погляд молодих науковців: матеріали щорічної Всеукраїнської науково-практичної конференції здобувачів освіти та молодих вчених (м. Івано-Франківськ, 11 травня 2024 р.). Івано-Франківськ, 2024. С. 219–222.
- 5. Соловйов Є. О. Адаптація міжнародного досвіду складання договорів у сфері цивільного обороту діджитал-технологій до національного середовища. Актуальні шляхи вдосконалення українського законодавства: збірник тез наукових доповідей і повідомлень XIX Всеукраїнської науково-практичної конференції вчених, практикуючих юристів, аспірантів та студентів (м. Харків, 17 травня 2024 р.). Харків, 2024. С. 203–207.
- 6. Соловйов Є. О. Правова природа договору Software as a Service (SaaS). Актуальні проблеми сучасної науки в дослідженнях молодих учених, курсантів та студентів: тези доповідей Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Вінниця, 21 червня 2024 р.) / МВС України, Харківський національний університет внутрішніх справ; Національна академія правових наук України. Харків: ХНУВС, 2024. С. 342–344.
- 7. Соловйов Є. О. Правове регулювання відносин щодо надання програмного забезпечення як хмарної послуги у праві Європейського Союзу. Проблеми вдосконалення приватноправових механізмів набуття, передачі, здійснення та захисту суб'єктивних цивільних та сімейних прав у сучасних умовах: матеріали науково-практичної конференції, присвяченої пам'яті професора Ч. Н. Азімова (м. Харків, 16 січня 2026 р.). Харків: Право, 2026. С. 377–384.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Планується до впровадження

Зв'язок з науковими темами: 0111U000963

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Яроцький Віталій Леонідович

2. Vitalii L. Yarotskyi

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-4489-1816

Додаткова інформація: https://scholar.google.com/citations?hl=uk&user=S4OT8kwAAAAJ; Web of Science Researcher ID: AAX-9179-2020; Scopus Author ID: 57218907749

Повне найменування юридичної особи: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Код за ЄДРПОУ: 02071139

Місцезнаходження: вул. Григорія Сковороди, Харків, Харківський р-н., 61024, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мічурін Євген Олександрович
2. Yevhen O. Michurin

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-4283-4604

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Код за ЄДРПОУ: 02071205

Місцезнаходження: майдан Свободи, Харків, Харківський р-н., 61022, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Попова Софія Олегівна
2. Sofiia O. Popova

Кваліфікація: д.філософ, 081

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-3628-1513

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571096

Місцезнаходження: пр-т Л. Ландау, Харків, Харківський р-н., 61080, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Тупицька Євгенія Олександрівна

2. Yevheniia O. Tupytska

Кваліфікація: к. ю. н., доц., 12.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-7484-9723

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Код за ЄДРПОУ: 02071139

Місцезнаходження: вул. Григорія Сковороди, Харків, Харківський р-н., 61024, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Філонова Юлія Михайлівна

2. Yuliia M. Filonova

Кваліфікація: к. ю. н., 12.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-5250-5455

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Код за ЄДРПОУ: 02071139

Місцезнаходження: вул. Григорія Сковороди, Харків, Харківський р-н., 61024, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Надьон Вікторія Валентинівна
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Надьон Вікторія Валентинівна
Відповідальний за підготовку облікових документів	Лейба Людмила Василівна
Реєстратор	Юрченко Тетяна Анатоліївна

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності

Юрченко Тетяна Анатоліївна